

Жмай О. В.,

член правління,

*громадська організація «Молодіжна організація «Енектус» при
Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова*

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ CBDC В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Цифровізація у сучасному світі набирає все більших обертів. Говорячи про це, неможливо оминати товар, який користується найбільшим попитом щодня – гроші.

Коли у 2010 році відбувся перший обмін цифрової валюти Bitcoin на реальний товар, багато хто не вірив у довготривалість такого платіжного засобу. Але пройшло лише трохи більше 10 років, і сьогодні уряди багатьох країн світу вже говорять про необхідність впровадження своїх власних, національних цифрових валют. Такі валюти мають загальну назву CBDC (Central Bank Digital Currency), і це одна з провідних тенденцій на сьогоднішній день [1]. Можна сказати, що вона була закладена на початку 2020-го року, коли Всесвітній економічний форум в Давосі створив та розповсюдив короткий посібник для політиків щодо потенційних ризиків та вигід цього фінансового інструменту [2].

Судячи з усього, це дало свої результати. За даними дослідження міжнародної консалтингової компанії PricewaterhouseCoopers, яке було опубліковано у квітні 2021 року, вже більше 60 центральних банків розпочали «перегони цифрових валют» [3].

Також, за даними Банка міжнародних розрахунків (BIS), 86% усіх центральних банків світу активно досліджують потенціал CBDC, в той час як 14% вже запускають пілотні проекти [4].

Слід зазначити, що сьогодні розрізняють два види CBDC: для роздрібною та оптової (або міжбанківської) торгівлі. На думку експертів PwC, перший тип буде більш притаманний країнам з економікою, що розвивається, а другий, відповідно, будуть превалювати в більш розвинених країнах з налагодженими і

стійкими системами міжбанківських відносин [3].

І якщо проекти оптових CBDC ще тільки розробляються, у роздрібній сфері вже існує два реалізованих проекти: Sand Dollar на Багамах та Bakong у Камбоджі. Звісно, поки що рано робити висновки, але 2021 рік має дати нові дані для аналізу та обмірковування.

На третьому місці в цьому рейтингу знаходиться Китай. У жовтні 2020 року влада міста Шеньчжень у якості пілотного проекту роздала 10 млн. цифрових юанів спеціально відібраних жителям міста: 50 тисяч людей отримали по 200 юанів [5]. У грудні того ж року в місті Сучжоу було роздано близько 20 млн. юанів, а вже у лютому 2021 року влада Пекіну повторила досвід Шеньчжєня [6; 7]. На сьогоднішній день загальний об'єм транзакцій оцінюється більш ніж в 2 млрд. юанів (це близько 300 млн. дол. США), і планується ще більш широке його використання на Зимових Олімпійських Іграх 2022 року в Пекіні [3].

На четвертому ж місці, як не дивно, знаходиться Україна, проект якої, E-hryvnia, знаходиться на першому місці в Європі [3]. В рамках «Стратегії розвитку фінтеху до 2025 року» планується здійснити випуск цифрової гривні до кінця 2024-го року [8].

У січні 2021 року Мінцифри та фонд Stellar Development Foundation (SDF), який здійснює свою діяльність в сфері криптовалюти, підписали меморандум про співпрацю в напрямку впровадження віртуальних активів і цифрової валюти в Україні. Планується, що SDF почне діяльність в Україні в серпні 2021 року [9].

Не тільки окремі країни планують розробити власну цифрову валюту. Так, розробити «цифровий євро» має на меті й Європейський центральний банк. Його голова Крістін Лагард розраховує, що цифровий євро буде запусканий до 2025 року.

Відмічаючи прогрес нашої країни у сфері запуску власної цифрової валюти, необхідно пам'ятати про різні види СИВС та, як наслідок, різні функції, які будуть виконувати національні цифрові валюти більш розвинених та стійких країн і країн, економіки яких ще розвиваються. Також не можна

забувати, що такі валюти, в першу чергу, відрізняються від існуючих тим, що влада має повний контроль над ними – а саме його відсутність і приваблює багатьох користувачів.

Література

1. Грядущая эра цифровых активов: национальные криптовалюты и что ожидать от них в 2021 году. URL: <https://vc.ru/crypto/254709-gryadushchaya-era-cifrovyyh-aktivov-nacionalnye-kriptovalyuty-i-chto-ozhidat-ot-nih-v-2021-godu> (дата звернення 20.06.2021).

2. Central Bank Digital Currency Policy-Maker Toolkit. *World Economic Forum*. 2020. January, 22. URL: <https://www.weforum.org/whitepapers/central-bank-digital-currency-policy-maker-toolkit> (дата звернення 20.06.2021).

3. PwC CBDB global index. PwC. April 2021. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/industries/financial-services/assets/pwc-cbdc-global-index-1st-edition-april-2021.pdf> (дата звернення 20.06.2021).

4. BIS Innovation Hub work on central bank digital currency (CBDC). Bank for International Settlements. URL: <https://www.bis.org/about/bisih/topics/cbdc.htm> (дата звернення 20.06.2021).

5. Цифровая версия: зачем Китай вводит «криптоюань». URL: <https://bloomchain.ru/detailed/tsifrovaja-versija-zachem-kitai-vvodit-kriptojuan> (дата звернення 20.06.2021).

6. Китай раздаст около \$1,5 миллиона для тестирования национальной криптовалюты. URL <https://3dnews.ru/1032185> (дата звернення 20.06.2021).

7. В Китае раздадут почти \$3 млн. для проверки хождения цифрового юаня. URL: <https://3dnews.ru/1027104> (дата звернення 20.06.2021).

8. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року. *Національний банк України*. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp> (дата звернення 20.06.2021).

9. Цифровая гривна. Зачем нужна электронная валюта центробанка Украины и когда она появится. Фокус. URL: <https://focus.ua/economics/484285-alternativnaya-grivna-zachem-nuzhna-elektronnaya-valyuta-centrobanka-ukrainy> (дата звернення 20.06.2021).